

ОРГАНІЗАЦІЯ АДВОКАТУРИ ТА АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Ступінь вищої освіти – бакалавр
 Освітньо-професійна програма: **Право**
 Галузь знань: 08 **Право**
 Спеціальність: 081 **Право**
 Компонент освітньої програми – вибіркова дисципліна
 Рік підготовки – 2 рік, семестр - IV
 Кількість кредитів: 4
 Мова викладання: українська
 Дні занять: згідно з розкладом
 Консультації: згідно з розкладом

Керівник курсу – **Денисовський Михайло Дмитрович**, викладач юридичних дисциплін, кандидат юридичних наук

Контактна інформація - mdenis7321@gmail.com

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

«**Організація адвокатури та адвокатської діяльності**» є однією з навчальних дисциплін підготовки бакалавра права, вивчення якої необхідне для майбутніх фахівців, які здійснюватимуть захист прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, забезпечуватимуть правовий супровід діяльності підприємств (установ, організацій).

Предметом навчальної дисципліни є суспільні відносини, що виникають у процесі організації та здійснення адвокатської діяльності, а також правовідносини, пов'язані з наданням правової (юридичної) допомоги, які виникають між адвокатом і клієнтом та регулюються певним колом визначених правових норм

Викладання дисципліни спрямоване на формування системи знань щодо предмету, методів та принципів адвокатської діяльності, правових засад організації та діяльності адвокатури України, правового статусу адвоката, а також ознайомлення з професійними правами адвоката, порядку надання різних видів правової допомоги, що сприятиме кращому розумінню ролі і місця адвокатури в суспільстві та забезпечить належну професійну підготовку юриста-правозахисника.

Дисципліна забезпечує формування у здобувачів вищої освіти компетентностей щодо аналізу міжнародних і вітчизняних нормативно-правових актів з питань правового регулювання організації та діяльності адвокатури, функціонування адвокатського самоврядування, правового статусу адвоката, перспектив подальшого розвитку інституту адвокатури в контексті судово-правової реформи, розвитку законодавства про адвокатуру та дотримання міжнародних стандартів у цій сфері.

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

КІЛЬКІСТЬ ГОДИН АУДИТ./САМОСТ.	ТЕМА	РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	ФОРМИ КОНТРОЛЮ
24/36	Змістовий модуль 1. Організаційно-правові засади адвокатської діяльності		

<p>4/6 Л1, С1</p>	<p>Тема 1. Предмет, система та джерела курсу. Історичні аспекти становлення адвокатури</p>	<p>Знати предмет, систему та завдання курсу «Організація адвокатури та адвокатської діяльності»; аналізувати історичні аспекти становлення адвокатури, виникнення та сучасний устрій адвокатури; визначати місце навчальної дисципліни серед інших навчальних дисциплін; характеризувати нормативно-правові акти, що регулюють діяльність адвокатури в Україні, закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» з позиції аналізу його змісту; знати історію становлення адвокатури в Україні, розвиток демократичних засад організації адвокатури та адвокатської діяльності в Україні.</p>	<p>Питання, ситуації для аналізу, реферати-повідомлення</p>
<p>4/8 Л2, С2</p>	<p>Тема 2. Організація діяльності адвокатури в Україні</p>	<p>Знати поняття та завдання адвокатури в Україні, її роль у суспільному житті, принципи та засади здійснення адвокатської діяльності; характеризувати організаційні форми адвокатської діяльності; знати порядок функціонування Єдиного реєстру адвокатів України (ЄРАУ) як електронної бази даних про адвокатів України; знати поняття та ознаки юридичної допомоги; називати види адвокатської діяльності в правозастосовчій практиці; аналізувати порядок надання правової інформації, консультацій і роз'яснень з правових питань; знати алгоритм складення документації правового характеру, форми та способи захисту адвокатом прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина; розуміти законодавчі засади, суть, підстави, форми надання правової допомоги; знати особливості представництва інтересів громадянина або держави в суді, представництва інтересів юридичних осіб та їх учасників у державних органах, особливості надання адвокатом правової допомоги під час виконання та відбування кримінальних покарань.</p>	<p>Питання, ситуації для аналізу</p>
<p>6/8 Л3, Л4 С3</p>	<p>Тема 3. Адвокатське самоврядування</p>	<p>Знати склад органів адвокатського самоврядування, основні завдання, принципи його діяльності та систему органів адвокатського самоврядування в Україні; характеризувати НАА України та її правовий статус; розуміти організаційні форми адвокатського самоврядування; розмежовувати з'їзд адвокатів України, конференцію адвокатів регіону, раду адвокатів регіону, раду адвокатів України, знати</p>	<p>Питання, практичні завдання, реферати-повідомлення, тестові завдання</p>

		<p>їх склад, повноваження та порядок роботи; знати структуру, повноваження, напрями діяльності ВКДКА та склад та повноваження КДКА; називати правовий статус ревізійної комісії адвокатів регіону і вищої ревізійної комісії адвокатури; розуміти правила обов'язковості рішень органів адвокатського самоврядування, відповідальності адвоката за невиконання рішень органів адвокатського самоврядування; знати джерела фінансового забезпечення органів адвокатського самоврядування.</p>	
<p>4/6 Л5, С4</p>	<p>Тема 4. Правовий статус адвоката та його помічника в Україні</p>	<p>Знати порядок та вимоги до набуття права на заняття адвокатською діяльністю (АД), складання кваліфікаційного іспиту та умови проходження стажування особами, які успішно склали кваліфікаційний іспит; характеризувати порядок організації та проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття АД, забезпечення організаційних заходів проходження стажування особою, підстави та порядок зупинення стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття АД; аналізувати процедуру оцінювання результатів стажування особи, яка має намір займатися АД та випадки звільнення від стажування особи, яка склала кваліфікаційний іспит; знати професійні права та обов'язки адвоката в Україні; розуміти поняття адвокатський запит та знати вимоги до його змісту, строк та порядок розгляду адвокатських запитів, правові наслідки ненадання відповіді на адвокатський запит; називати умови та порядок притягнення адвоката до дисциплінарної / юридичної / кримінальної відповідальності адвоката; характеризувати правові підстави і порядок зупинення/ припинення права на заняття АД, поновлення права на заняття АД; аналізувати правовий статус помічника адвоката; знати його права, обов'язки, вимоги для отримання статусу помічника адвоката, організаційні форми праці помічника адвоката.</p>	<p>Питання, ситуації для аналізу</p>

<p>6/8 Л6, Л7 С5</p>	<p>Тема 5. Гарантії адвокатської діяльності. Етика адвокатської діяльності</p>	<p>Знати поняття гарантій АД, їх функції, класифікацію та систему гарантій АД; розуміти основні гарантії забезпечення діяльності адвоката; характеризувати механізм реалізації правових гарантій діяльності адвоката; знати суб'єктів та етапи реалізації правових гарантій діяльності адвоката; розуміти правила забезпечення незалежності адвокатської діяльності державою; знати поняття адвокатська таємниця, інформацію, що становить адвокатську таємницю, правові наслідки порушення адвокатської таємниці. Розуміти основні принципи та правила адвокатської етики; аналізувати гонорар як форму винагороди адвоката; характеризувати поняття, умови, порядок припинення та розірвання договору про надання правової допомоги; розуміти етичні аспекти відносин адвоката із судом, іншими органами та особами, культуру поведінки адвоката у відносинах з іншими учасниками судового процесу, етичні засади взаємовідносин між адвокатами; називати практичні аспекти впровадження правил адвокатської етики в Україні, етичні засади АД; знати відповідальність адвоката за порушення правил адвокатської етики.</p>	<p>Питання, ситуації для аналізу модульний контроль</p>
<p>24/36</p>	<p align="center">Змістовий модуль 2. Участь адвоката у судовому процесу</p>		
<p>8/8 Л8, Л9 С6, С7</p>	<p>Тема 6. Участь адвоката у кримінальному судочинстві</p>	<p>Розуміти право на захист та його зміст; знати процесуальне становище захисника за КПК України, документи, що підтверджують його повноваження; характеризувати участь адвоката на стадії досудового розслідування; називати права та обов'язки захисника під час здійснення досудового розслідування; знати процесуальні гарантії діяльності адвоката в кримінальному провадженні, види адвокатської діяльності у кримінальному провадженні; аналізувати загальні правила участі захисника у кримінальному провадженні; знати випадки обов'язкової участі захисника у кримінальному провадженні; характеризувати умови надання адвокатом безоплатної правової допомоги в кримінальному судочинстві; знати порядок участі адвоката у слідчих (розшукових) діях, на судових стадіях кримінального</p>	<p>Питання, практичні завдання, тестові завдання</p>

		провадження, у суді апеляційної інстанції, в касаційному провадженні.	
4/8 Л10, С8	Тема 7. Участь адвоката у цивільному процесі	Знати правові підстави участі адвоката у цивільному процесі; характеризувати організацію роботи, процесуальний статус адвоката в цивільному процесі, його права та обов'язки; розуміти тактику здійснення представництва адвокатом інтересів фізичних та юридичних осіб у цивільному процесі; аналізувати діяльність адвоката на стадії судового розгляду цивільних справ, порядок надання правової допомоги під час оскарження судових рішень у цивільних справах.	Питання, ситуації для аналізу, тестові завдання
4/8 Л11, С9	Тема 8. Участь адвоката у господарському процесі та адміністративному судочинстві	Знати правові підстави участі адвоката у господарському процесі, порядок організації його роботи та процесуальний статус адвоката у господарському процесі; характеризувати права та обов'язки адвоката в господарському процесі; розуміти тактику здійснення представництва адвокатом інтересів фізичних та юридичних осіб; аналізувати діяльність адвоката на стадії судового розгляду господарських справ та під час оскарження судових рішень у господарських справах. Знати правові підстави участі адвоката в адміністративному судочинстві, порядок організації роботи та процесуальний статус адвоката в адміністративному судочинстві; характеризувати права та обов'язки адвоката в адміністративному судочинстві; розуміти тактику здійснення представництва адвокатом інтересів фізичних та юридичних осіб в адміністративному судочинстві; аналізувати діяльність адвоката на стадії судового розгляду адміністративних справ та під час оскарження судових рішень в адміністративних справах.	Питання, практичні завдання, реферати-повідомлення
4/6 Л12, С10	Тема 9. Надання адвокатом безоплатної правової допомоги	Знати підстави та порядок надання адвокатом безоплатної правової допомоги, стандарти якості надання безоплатної правової допомоги; характеризувати порядок надання безоплатної вторинної правової допомоги; аналізувати поняття, основні завдання та функції Центру з надання безоплатної правової допомоги; знати правову основу	Питання, ситуації для аналізу

		діяльності центрів з надання безоплатної правової допомоги, основні завдання та функції Координаційного центру з надання правової допомоги.	
4/6 Л13, С11	Тема 10. Надання адвокатом правової допомоги юридичним особам	Розуміти значення та етичні засади надання адвокатом правової допомоги юридичним особам; знати напрями діяльності адвоката як юрисконсульта; характеризувати юридичне обслуговування адвокатом установ, підприємств та організацій; знати права і обов'язки адвоката-юрисконсульта; аналізувати консультативну роботу адвоката на підприємстві, в установі, організації, надання ним письмових висновків з питань правового характеру, етап підготовки та правової експертизи договорів, контрактів, угод, здійснення юридичного контролю за кадровою політикою підприємства (установи, організації), порядок ведення ним претензійно-позовної роботи та його участь у виконавчому провадженні; характеризувати діяльність представника щодо вирішення господарських і адміністративних спорів.	Питання, практичні завдання модульний контроль

СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Семестр IV

	1 тиждень	2 тиждень	3 тиждень	4 тиждень	5 тиждень	6 тиждень	7 тиждень	8 тиждень	9 тиждень	10 тиждень	11 тиждень	12 тиждень	13 тиждень	14 тиждень	15 тиждень	16 тиждень
Лекції	Л1	Л2	Л3	Л4	Л5	Л6	Л7		Л8	Л9	Л10		Л11	Л12	Л13	
Семінарські заняття	С1		С2		С3		С4	С5	С6		С7	С8	С9		С10	С11
Контроль знань								МК1							ІНДЗ	МКЗ

Л1 - лекції

С1 - семінарське заняття по темі 1

МК1 - модульний контроль 1

ІНДЗ - індивідуальне навчально-дослідне завдання

ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції, семінарські та практичні заняття, консультації, самостійна робота

як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми проведення занять та технології компетентнісного навчання.

На лекціях у формі активної бесіди з елементами навчальної дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь студентів у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції.

Теоретичні знання, отримані студентами під час лекцій, обговорюються більш детально на **семінарських заняттях** у формі міні-дискусій, представлення міні-проектів, розв'язування практичних завдань (кейсів), розгляду правових ситуацій, складання правових і процесуальних документів.

При підготовці до семінарських занять студент опрацьовує теоретичні питання відповідно до плану заняття, звертаючи увагу на вимоги щодо оформлення. Інформаційними джерелами для здобувачів освіти є конспект лекцій та наведений у навчальних матеріалах перелік рекомендованої літератури щодо кожної теми. За наявності серед завдань семінарського заняття підготовки реферату – робота здобувачів освіти полягає у підготовці належно оформленого реферативного дослідження та публічного представлення його результатів.

На практичних заняттях передбачається формування навичок застосування правових норм до конкретних обставин. Ситуативні завдання розв'язуються за наступним алгоритмом:

1. Встановлення кола суспільних відносин, які передбачаються завданням.
2. Правова характеристика суті ситуаційного завдання.
3. Визначення нормативно-правової бази, необхідної для вирішення конкретної ситуації.
4. Всебічне і повне обґрунтування правових висновків стосовно вирішення конкретної ситуації.

Оскільки формування практичних навичок базується на основі теоретичних знань, на практичних заняттях може здійснюватися поточний контроль у формі тестового опитування.

У процесі практичного та/або семінарського заняття студенти вчать формулювати свою точку зору, вільно володіти професійними термінами, логічно викладати матеріал, підбирати докази у підтвердження своїх думок, вчать публічно виступати, правильно застосовувати норми права на практиці та приймати власні рішення у невизначених ситуаціях.

Питання для обговорення, практичні та індивідуальні завдання для підготовки до семінарських та практичних занять, конкретні вимоги до окремих тем занять подані у відповідних методичних вказівках.

Терміни проведення різних форм занять наведені у схемі вивчення дисципліни.

ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основним завданням самостійної роботи студентів є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел та оволодіння практичними навичками тлумачення і застосування правових норм.

Самостійна робота студентів організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання. Крім того, по деяких темах передбачається написання рефератів, міні-проектів, підготовки презентаційних матеріалів. Обсяг самостійної роботи визначається кількістю годин, передбачених робочою програмою.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно [до Положення про порядок рейтингового оцінювання знань \(освітніх досягнень\) здобувачів вищої освіти.](#)

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають:

- *поточний контроль,*
- *модульний контроль,*

- виконання індивідуального навчально-дослідного завдання
- підсумковий контроль у формі заліку.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Ключовими методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- усне опитування - передбачає розгорнуту відповідь студента на оцінку; він повинен самостійно пояснити вивчений матеріал, довести наукові положення, навести власні приклади;
- дискусія - обґрунтування власної позиції у вирішенні проблемних питань;
- письмове опитування - з'ясування в письмовій формі ступеня оволодіння студентами знаннями, вміннями та навичками з тем дисципліни, визначення їх якості - правильності, точності, усвідомленості, вміння застосувати знання на практиці;
- тестова перевірка як один із видів письмового опитування - передбачає визначення рівня сформованості знань і вмінь з певної теми дисципліни за допомогою тестів відкритої і закритої форм;
- вирішення ситуативних завдань (кейсів) - проводиться з метою об'єктивного з'ясування спроможності студентів застосовувати правові норми, до конкретних життєвих ситуацій, перевірки професійних компетентностей із прийняття рішень в умовах невизначеності.

Ключовими формами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- індивідуальна перевірка - проводиться щодо конкретних студентів і має на меті з'ясування рівня засвоєння студентом знань, умінь і навичок, рівня формування професійних компетентностей;
- фронтальна перевірка - форма контролю, що спрямована на з'ясування рівня засвоєння студентами програмного матеріалу за порівняно короткий час. Вона передбачає короткі відповіді з місця на короткі запитання або письмову роботу;

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних (семінарських) занять з певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю є завдання, які включають перевірку теоретичних положень курсу, можуть містити практичні або тестові завдання.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) – форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно під керівництвом викладачів. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням. Це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, практичних занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни загалом

Метою ІНДЗ є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку.

Підсумковий контроль у формі диференційованого заліку - оцінюється на підставі результатів поточного та модульного контролів, захисту ІНДЗ, не передбачаючи обов'язкової присутності студента.

ПРИКЛАД розрахунку підсумкової оцінки,	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підсумков ий	Модуль 3 (ІНДЗ)	Модуль 4 (екзамен)	ПІДСУМКОВА ОЦІНКА

якщо форма підсумкового контролю диференційований залік		модульний контроль)			
Вагові коефіцієнти, %	70	20	10	–	100
Бали здобувача освіти	80	85	90	–	82 бали
Формула розрахунку підсумкової оцінки в балах: $80*0,7+85*0,2+90*0,1=82$					

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ.

Здобувач освіти повинен дотримуватись [Правил внутрішнього розпорядку Коледжу](#) та відвідувати заняття згідно з розкладом. Очікується, що студенти відвідають усі лекції та семінарські заняття курсу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, участь у науково-дослідницьких заходах, міжнародне стажування навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідувати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів, що визначені для виконання усіх видів письмових робіт, які передбачено у межах курсу.

Пропущені заняття та незадовільні оцінки (поточний контроль, ПМК) повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладача. Роботи (ПМК, ІНДЗ), які здаються із порушенням термінів без поважних причин, можуть бути оцінені на нижчу оцінку (до 10 балів).

До початку сесії студенти повинні виконати усі підсумкові контрольні заходи і отримати по кожному з Модулів 1, 2, 3 не менше 60 балів.

ПОЛІТИКА ЩОДО АПЕЛЯЦІЙ.

Студент має право оскаржити оцінку, отриману за результатами підсумкового семестрового контролю (крім незадовільної оцінки). Такі випадки регулюються [Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів](#). Перескладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до [Положення про порядок ліквідації академічних заборгованостей здобувачами вищої освіти](#).

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.

У Коледжі академічна доброчесність регулюється [Положенням про академічну доброчесність](#) та передбачається за замовчуванням. Це означає, що усі здані роботи є результатом розумової праці студента, їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв), втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політики Коледжу та документи щодо академічної доброчесності (як інституційного, так і загальнодержавного значення) наведені на сторінці Коледжу [АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ](#)

ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА КУРСУ

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Основні положення про роль адвокатів, прийняті VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам: офіційний документ ООН від 1 серпня 1990 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/995_835
3. Рекомендації № R (2000) 21 Комітету Міністрів державам-членам Ради Європи про свободу професійної діяльності адвокатів: ухвалені Комітетом Міністрів Ради Європи на 72-й зустрічі

4. Про адвокатуру та адвокатську діяльність. Закон України від 5 липня 2012р. № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>

5. Про безоплатну правничу допомогу. Закон України від 2 червня 2011р. № 3460-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text>

6. Правила адвокатської етики. Затверджені звітно-виборним з'їздом адвокатів України 2017 року 09 червня 2017 року (зі змінами затвердженими З'їздом адвокатів України 2019 року 15 лютого 2019 року). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17#n4>

7. Питання оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу: постанова Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 465. : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/465-2014-%D0%BF>

8. Положення про Вищу кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури, затверджено Установчим з'їздом адвокатів України від 17 листопада 2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0004418-12>

9. Регламент кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури регіону, затверджений рішенням Ради адвокатів України від 16 лютого 2017 року № 77. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0077418-13>.

10. Організація адвокатури та адвокатська діяльність: навч. посіб. для підгот. до комплекс. іспиту / [Т. Б. Вільчик, І. В. Назаров, О. М. Овчаренко та ін.]. Харків: Право, 2021. 448с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=4282&download_id=1335

11. Адвокатура України : Збірник нормативно-правових актів / Г.В. Барабаш, Ю.М. Крамаренко, О.С. Тарасенко, С.А. Шалгунова, О.В. Шамара / За заг. ред. Шалгунової С.А. – Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. – 236 с. URL: <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/5154/1/%D0%90%D0%B4%D0%B2%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0.pdf>